

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al
Republicii Moldova nr. 985/2002
(ajustarea sancțiunilor penale pentru infracțiunile de corupție)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 a fost elaborat în vederea realizării acțiunii „*Ajustarea sancțiunilor penale pentru infracțiunile de corupție*” din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019.

Totodată, temei pentru inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege menționat, a servit acordul la nivel de experți dintre misiunea Fondului Monetar Internațional (FMI) și autoritățile Republicii Moldova privind programul de reforme economice, program care va fi susținut printr-un acord pe trei ani, finanțat în baza Mecanismului extins de creditare (ECF) și Mecanismului de finanțare extinsă (EFF). Astfel, Republica Moldova va obține acces la o asistență financiară în valoare de circa 558 milioane de dolari. Noul program se va baza pe progresul atins în cadrul programului precedent și va avea ca obiectiv sprijinirea relansării economice a Republicii Moldova după depășirea pandemiei COVID-19 și avansarea în implementarea unor reforme instituționale ambițioase.

Noul program susținut prin ECF și EFF va contribui la menținerea stabilității macroeconomice, va ancora politicile autorităților pentru susținerea relansării economice după depășirea pandemiei COVID-19 și va cataliza finanțarea din partea altor donatori. Bazându-se pe progresul atins în cadrul programului precedent, autoritățile își propun să avanseze în cadrul noului program în implementarea unor reforme instituționale ambițioase pentru a elimina numeroasele vulnerabilități din domeniile guvernantei fiscale, supravegherii sectorului financiar nebancar, reglementării pieței, **prevenirii și combaterii corupției**.

În acest context, proiectul de lege urmărește majorarea sancțiunilor pentru unele infracțiuni de corupție, atribuind-le la categoria de infracțiuni grave, ceea ce ar permite eficientizarea normelor penale și limitarea posibilităților de a aplica prevederile articolelor 55, 90 și 94 din Codul penal.

Rațiunea acestor modificări, constă în încadrarea acestor infracțiuni din categoria infracțiunilor mai puțin grave în categoria infracțiunilor grave. Prin urmare, noua încadrare juridică va oferi posibilitate organelor de urmărire penală instrumente suplimentare de ordin procedural, prin prisma cărora se va facilita și îmbunătăți activitatea în faza de urmărire penală în scopul contracarării fenomenului de corupție. Or, articolul 60 alin. (1) lit. c) din Codul penal prevede că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au

expirat 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave comparativ cu termenul de 5 ani prevăzut pentru infracțiunile mai puțin grave.

O altă pârghie de eficientizare a activității organelor de urmărire penală în contextul cercetării infracțiunilor menționate supra, reprezintă posibilitatea efectuării activității speciale de investigații potrivit articolului 132¹ alin. (2) din Codul de procedură penală, care prevede că una din condițiile pentru dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigații este existența unei bănuieli rezonabile cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de lege.

Subsecvent, menționăm că noile modificări ar contura o practică unitară a instanțelor judecătorești în soluționarea cauzelor de corupție, dat fiind faptul că nu ar fi posibilă aplicarea normelor privind liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și liberarea de pedeapsă datorită schimbării situației.

Conform art. 64 alin (3¹) din Codul penal în cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 72 ore din momentul când sentința devine executorie și în acest caz se consideră că sancțiunea amenzii a fost executată integral. Ținem să punctăm, intervenția legislativă urmărită dispensează infracțiunile vizate de această prevedere, iar în acest sens, vectorul forței coercitive a statului în procesul combaterii corupției capătă o pondere superioară.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Astfel, *Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002* va suporta următoarele intervenții:

Sancțiunile de la articolele 243 alin. (1), 326 alin. (1), și anume limita maximă pentru pedeapsa cu închisoarea urmează a fi majorată de la 5 ani la 6 ani, iar limita maximă pentru pedeapsa cu închisoarea pentru infracțiunile de la articolele 326¹ alin. (2) și 327. alin. (1) va fi majorată de la 3 ani la 6 ani.

Totodată, în vederea ajustării sancțiunilor, limita maximă pentru pedeapsa cu închisoarea pentru infracțiunile de la articolele 326 alin. (2) și 327. alin. (2) va fi majorată de la 6 ani la 7 ani, iar limita maximă pentru pedeapsa cu închisoarea pentru infracțiunile de la articolele 243 alin. (2), 326. alin. (3) și 327 alin. (3) va fi majorată de la 7 ani la 8 ani.

Reținem că, articolele 326 alin. (1) și 327 alin.(1) vor fi excluse din conținutul alin (1) al articolului 55 care prevede liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, întrucât aceste infracțiuni nu mai cad sub incidența noțiunii de infracțiuni mai puțin grave.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu implică cheltuieli din bugetul de stat.

5. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul de lege nu va necesita modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în*

procesul decizional, proiectul legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma www.particip.gov.md.

De asemenea, conform prevederilor art. 20 al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea pe pagina web-oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative* a anunțului de inițiere prin care se solicită implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor de rigoare.

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI